

- Sense Títol
- Sense Títol
- Sense Títol
- Sense Títol
- Sense Títol
- Flor
- Flor
- Flor
- Flors
- Flors
- Flors
- Esbós de «La atalaya de Formentor»
- Esbós de «Casas pollentinas»
- Dibuix prep. per al retrat d'Adelina del Carril
- Sense Títol
- Ball gitano
- Ball gitano
- Ball gitano
- Dibuix preparatori per «El tango de la corona»
- Dibuix preparatori per «El tango de la corona»
- Dibuix preparatori per 'El tango de la corona'
- Dibuix preparatori per 'El tango de la corona'
- Esbós de torero
- Esbós de torero
- Esbós de torero
- Esbós de torero
- Esbós de torero
- Sense Títol
- Sense Títol

— o —

Núm. 4562

ACORD DE DECLARACIÓ DE BÉ CATALOGAT I INCLUSIÓ AL CATÀLEG INSULAR DEL PATRIMONI HISTÒRIC DE MALLORCA DELS MOLINS DE CAN BORREÓ, CAN PERE PETIT, CAS RECTOR, CAN GARINDO, CAN PROHOM I CAN CATLAR, AL NUCLI URBÀ DE BÚGER

El Consell de Mallorca en la sessió ordinària del Ple que va tenir lloc el dia 4 de febrer de 2002, adoptà, entre altres, el següent acord:

“ Atès que la Comissió Insular del Patrimoni Històric de Mallorca acordà, en la sessió de 28 de febrer de 2001, la incoació de l'expedient de declaració i inclusió al Catàleg Insular del Patrimoni Històric de Mallorca a favor dels molins de Can Borreó, Can Pere Petit, Cas Rector, Can Garindo, Can Prohom i Can Catlar del nucli urbà de Búger.

Atès que s'han duit a terme els tràmits preceptius i prevists per a la incoació i instrucció de l'expedient de referència .

En virtut del que disposa el capítol segon de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del Patrimoni Històric de les Illes Balears, i d'acord amb les competències atribuïdes per la Llei 6/1994, de 13 de desembre, als Consells Insulars en matèria de Patrimoni Històric, i el Reglament Orgànic del CIM, aprovat pel Ple del 6 d'abril de 1998, el Ple del Consell de Mallorca, a proposta de la Comissió de Patrimoni Històric de Mallorca, acordà el següent:

I.- Declarar com a Bé Catalogat els molins de Can Borreó, Can Pere Petit, Cas Rector, Can Garindo, Can Prohom i Can Catlar del nucli urbà de Búger segons les especificacions que figuren a l'annex del present acord.

II.- Els efectes d'aquesta declaració són els que genèricament estableixen la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del Patrimoni Històric de les Illes Balears i la normativa concordant.

III.- Aquest acord s'ha de publicar al Butlletí Oficial de les Illes Balears, i s'ha d'anotar al Catàleg Insular del Patrimoni Històric de Mallorca i comunicar-ho a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears perquè procedeixi a la seva anotació al Catàleg General del Patrimoni Històric de les Illes Balears.

IV.- Aquest acord s'ha de comunicar als interessats i a l'Ajuntament de Búger.

ANNEX

FITXA TÈCNICA

- Denominació: Molí de can Borreó, Can Pere Petit, Cas Rector, Can Garindo, Can Prohom i Can Catlar

Situació: C/ Verge de Lluc, 10; c/ Molins, 46; c/ Molins, 36; c/ Molins, 52; c/ Molins, 21; c/ Molins, 22, respectivament

Municipi: Búger

Autor i cronologia: Segle XVIII

Usos: moldre, habitatge. Actual: habitatge

Classificació del sòl: Urbà

2. MEMÒRIA DESCRIPTIVA

Es tracta de sis molins, situats al vessant est del poble, per recollir els vents

procedents de la badia d'Alcúdia. Inicialment devien estar fora del poble a poca distància d'ell, al límit de la seva plataforma superior, just a la frontera amb la zona de major pendent cap al pla de Sa Pobla. Actualment i pel creixement que el poble ha experimentat, es troben en una situació urbana.

D'aquests sis molins, un d'ells, el de Can Borreó, està a una cota més baixa, i a major distància dels altres, de manera, que si no és des d'una situació bastant allunyada resulta difícil la seva contemplació juntament amb els altres molins. Una situació semblant és el cas del molí de Can Catlar, a l'altre extrem, més pròxim als demés en quant a distància, però pel seu emplaçament també s'ha de contemplar aïllat des del poble. Són per tant, només quatre els molins que poden formar part de la mateixa perspectiva en les visions que d'ells es poden tenir des del poble.

Tots ells són amb torre de planta cilíndrica sobre base, la qual té sempre una sola planta a excepció del molí de can Pere Petit, amb planta baixa i planta pis. La forma de la base presenta més varietat, aquesta de vegades és quadrada, altres cilíndrica i altres de forma irregular.

La torre sempre és de mamposteria ordinària en verd, a vegades referida amb morter de calç cobrint-la en tota la seva superfície i a vegades amb un recobriments a junta plena, deixant part de les pedres vista. Sol presentar alguna petita obertura o finestra.

La base en la majoria dels casos també presenta actualment un recobriments continu per l'exterior. Com s'ha dit, aquesta pot presentar diverses formes i tamans, així com certa varietat en el seu interior, poden existir o no voltes de canó a la coberta, això sí, sempre plana per a permetre complir la seva funció d'envelador del molí per la seva part superior.

És escassa la permanència d'elements de la maquinària interior, essent total l'absència d'elements de maquinària i cobertures exteriors.

A la petició de la declaració consta una descripció més detallada de cada un dels molins.

3. ESTAT DE CONSERVACIÓ

L'estat de conservació de cada un dels molins és variable, pel que fa a la permanència d'elements originals, com ja s'ha expressat, no resta cap coberta ni antenada original, només al molí de Can Pere Petit hi ha un tros de l'arbre de l'antena i un dels congrenys. Pel que fa a la conservació d'elements de la maquinària interior, només es coneix que el molí de Cas Rector conserva, desplaçat respecte de la seva posició original, les moles del molí. Per tant, són molt escasses les permanències d'aquest tipus d'element.

Pel que fa a l'estat de conservació de la part immoble, s'ha de indicar que en general les torres no presenten mal estat de conservació, al manco pel seu aspecte exterior.

Diferent és l'estat de les cases del molí, que ja presentaven diversitat en la seva tipologia, i que al llarg del temps, han estat objecte de diverses intervencions, més o manco profundes, per tal d'acondicinar-les a les necessitats de la funció a la que estan essent destinades. Així, es poden observar algunes voltes de canó en bon estat de conservació i alguns adossaments exteriors inadeguats per a la tipologia del molí.

5. MESURES DE PROTECCIÓ

De l'estudi d'aquest expedient així com de la realitat física de la zona, de la memòria històrica, de la situació dels molins i la seva importància per a la villa de Búger, la seva tipologia, número i emplaçament, el seu estat de conservació i intervencions, l'evolució del seu entorn, i la comparació amb d'altres conjunts de molins a altres nuclis urbans de l'illa, així com de la resta de dades de que actualment es disposa, no es desprén que aquests es puguin classificar com a conjunt històric segons la definició que ofereix la llei 12/98, del patrimoni històric de les Illes Balears, és a dir, que no es tracta d'una agrupació homogènia de construccions que es distingeixi pels seus valors amb coherència suficient per a constituir una unitat susceptible de delimitació, ni tampoc s'ajusta a la definició de conjunt històric tal i com aquesta s'ha vengut entenent al llarg del temps i per diverses recomanacions o tractats internacionals, així com que tampoc no es tracta de béns immobles que formin part dels més rellevants del patrimoni històric de les Illes Balears.

Ara bé, resulta clar que cada un d'aquests elements posseeix un valor a protegir singularment ja que formen part de la tipologia del model de molí de vent fariner predominant a Mallorca i a més constitueixen elements integrants del patrimoni etnològic del nucli urbà de Búger.

Per això, s'entén que la protecció adequada per a aquests molins seria la figura de bé catalogat per a cada un d'ells.

Com ja es destaca de l'informe són els principals valors d'aquests immobles els històrics i etnològics, així com al seu emplaçament o situació en el paisatge, i valors tipològics i constructius

Per tant, es disposa una protecció de la tipologia organitzativa i constructiva., de la composició volumètrica general (tret dels afegits inadeguats), protecció integral de la torre del molí i protecció estructural de la casa de molí de la composició de façanes, i una protecció ambiental de la resta.

Així mateix, i com a immobles integrants del patrimoni cultural del nucli urbà de Búger, mitjançant la seva normativa urbanística s'hauran de protegir, a més dels propis immobles i el seu entorn més immediat, les principals visuals que

d'aquests es poden gaudir en l'actualitat, visuals que en aquest cas es poden classificar en dos tipus: existeixen per una banda el que en podríem anomenar les visuals llunyanes (fotos 1 a 4), les que formen part de l'sky-line del poble des de diversos punts com de l'arribada al poble des de la carretera de Campanet, o del pla de la part de Sa Pobra. Aquestes visuals, per altra banda, són les que resulten més senzilles de protegir per la pròpia situació dels molins, gairebé al límit de la zona urbana i prop d'una zona de desnivell, que pot significar per si mateix la protecció d'aquestes visuals; per altra banda les visuals des de l'interior del nucli es tenen ja actualment només des de zones bastant pròximes als propis molins, així com a fons visuals d'alguns del carrers. També s'haurà de tendir a la conservació de les més significatives d'aquestes visuals, procurant que l'entorn urbà evolucioni de forma harmoniosa tant amb el molins com amb la resta del patrimoni construït.

Palma, 15 de febrer de 2002

El Secretari General Bartomeu Tous i Aymar

Per delegació de firma El Director de la Ponència Tècnica de Patrimoni Històric Miguel Barceló Llompart

— o —

Núm. 4563

ACORD DE DECLARACIÓ COM A BÉ CATALOGAT I INCLUSIÓ AL CATÀLEG INSULAR DEL PATRIMONI HISTÒRIC DE MALLORCA A FAVOR DEL L'ANTIGA FÀBRICA DE CATIFES, CAN MORATÓ, POLLENÇA

El Consell de Mallorca en la sessió ordinària del Ple que va tenir lloc el dia 4 de febrer de 2002, adoptà, entre altres, el següent acord:

“Atès que la Comissió Insular del Patrimoni Històric de Mallorca acordà, en la sessió de 3 de maig de 2001, la incoació de l'expedient de declaració i inclusió al Catàleg Insular del Patrimoni Històric de Mallorca de l'antiga fàbrica de catifes de Can Morató, Pollença

Atès que s'han duit a terme els tràmits preceptius i previstos per a la incoació i instrucció de l'expedient de referència .

En virtut del que disposa el capítol segon de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del Patrimoni Històric de les Illes Balears, i d'acord amb les competències atribuïdes per la Llei 6/1994, de 13 de desembre, als Consells Insulars en matèria de Patrimoni Històric, i el Reglament Orgànic del CIM, aprovat pel Ple del 6 d'abril de 1998, el Ple del Consell de Mallorca, a proposta de la Comissió de Patrimoni Històric de Mallorca, acordà el següent:

I.- Declarar com a Bé Catalogat l'antiga fàbrica de catifes de Can Morató de Pollença, segons les especificacions que figuren a l'annex del present acord.

II.- Els efectes d'aquesta declaració són els que genèricament estableixen la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del Patrimoni Històric de les Illes Balears i la normativa concordant.

III. - Aquest acord s'ha de publicar al Butlletí Oficial de les Illes Balears, i s'ha d'anotar al Catàleg Insular del Patrimoni Històric de Mallorca i comunicar-ho a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears perquè procedeixi a la seva anotació al Catàleg General del Patrimoni Històric de les Illes Balears.

IV.- Aquest acord s'ha de comunicar als interessats i a l'Ajuntament de Pollença.

ANNEX

1. FITXA TÈCNICA DE L'IMMOBLE

Denominació : Can Morató

Situació : Pol. IV Par. 675. Entre la carretera al Port de Pollença, el torrent de Sant Jordi i el camí Juanot

Municipi : Pollença

Autor i cronologia : desconegut, 1922

Adscripció estilística : Eclèctic

Usos : Fàbrica de catifes i habitatge

Classificació del sòl : Sòl no urbanitzable (antic SUNP-2)

2. MEMÒRIA DESCRIPTIVA

La fàbrica de catifes de Can Morató se situa a la part Nord de la Vila de Pollença, a la carretera que surt cap al Port de Pollença, entre el torrent de Sant Jordi i el camí Juanot, prop de la carretera de Lluc a Pollença a un terrenys que estaven qualificats com a Sòl urbanitzable no programat-2, adjunt a un sòl urbà i prop també d'una zona d'equipament.

L'edifici, de grans dimensions, se situa paral·lel a la traça del camí Juanot, presentant el conjunt en planta forma gairebé rectangular. La façana principal se situa a la carretera al Port de Pollença, i està precedida d'un jardinet de reduïdes dimensions conformat a partir de traçats geomètrics. L'accés a la fàbrica es produeix pel va central, a l'eix de la façana principal, mentre que l'accés a l'habitatge es produeix pel lateral del costat més llunyà del riu.

Volumètricament el conjunt se caracteritza per la combinació d'un primer volum "representatiu", de planta baixa i planta pis pel qual es produeix l'accés amb coberta plana, abans descrit, seguit de les construccions amb els usos pròpiament industrials, amb cobertes inclinades, on es mostra una funcionalitat

molt més acusada i sense preocupacions estilístiques.

Aquest primer volum amb façana a la carretera, està ocupat per una zona d'accés, l'habitatge dels amos i diversos departaments i despatxos. Es disposen en perpendicular a aquest primer cos, i en paral·lel al camí Juanot, una nau longitudinal a cada lateral amb una disposició gairebé simètrica entorn d'un pati central.

Les dues naus laterals després del volum principal són gairebé simètriques i de forma i composició bastant semblants, amb diferències molt lleugeres, com ara la forma del paviment, motivades per les diferents funcions que albergaven.

Cada una d'aquestes naus presenta dues cruïjies laterals amb coberta inclinada a una sola vessant, i un cruïja central de major amplada amb coberta inclinada a dues vessants, coberta sobrelevada que permet l'entrada de llum per la línia horitzontal que separa la cota de la coberta lateral i la de la entrada. La sala està ritmada per dues fileres de columnes de formigó armat disposades també de forma simètrica que suporten el canvi entre les dues cobertes, situant-se al mateix pla que l'assenyalat d'entrada de llum. Les columnes són de secció circular, fust estriat amb capitell senzill tipus dòric i base lleugerament remarcada. La coberta central a dues vessants se suporta sobre unes encavellades senzilles de formigó armat triangulars amb una bigueta travessera central i una a cada costat a la meitat de la llum i entrebigat de peces de gran format de formigó armat. Les cobertes laterals estan també formades per biguetes i entrebigat de formigó armat i a sobre teules. El terra és un trespol tractat i amb diversa topografia segons la funció a albergar en cada cas. En aquestes naus es pot observar l'eclecticisme també en la utilització dels materials i les formes, és a dir, es comença a experimentar amb l'aplicació de nous materials, en aquest cas el formigó armat, però encara no amb formes pròpies i modernes sinó adoptant llenguatges històrics propis d'altres materials, com serien la pedra en el cas dels pilars o la fusta en el de les cobertes.

A la zona de la planta baixa més allunyada del torrent, al cos principal se situa una zona de magatzem on encara actualment es poden observar tota una sèrie de prestatges.

La tercera gran nau se situa al fons, de forma perpendicular a les dues anteriors i suposa el tancament del conjunt. Devia ésser un cos d'una sola planta i cobert a dues vessants.

Entre la gran nau del fons del solar i el pati es troben tota una sèrie d'altres dependències de major tamany i amb diverses formes de cobertes, podent-se observar traces de la forma de coberta amb dents de serra. Una d'aquestes sales en comptes de tenir proporció clarament allargada com la resta de les dependències és gairebé quadrada en planta, i presenta restes d'enrajolat a la part baixa de les parets.

Les façana més representativa és la de la carretera del port de Pollença, essent també visible la del camí Juanot, que rep el tractament més aviat d'un mur de tancament en el que s'hi ha estès el llenguatge usat a la façana principal.

A la façana principal, simètrica, de dues plantes, de fons blanc, destaquen com a elements decoratius línies horitzontals i verticals, de color rosat, reflex dels elements estructurals, i el recercat dels vans de la mateixa tonalitat.

L'horitzontalitat predominant a la façana ve trencada per l'èmfasi de l'eix central amb un remat superior format per la composició d'un parament cegat en el cos central, situat entre les dues pilastres centrals, juntament amb dos remats curviliniis situats simètricament a cada un dels costats. Tot rematat, en un segon pla, amb una escala helicoidal que envolta un petit torreó cilíndric.

En aquest mateix cos central a la planta primera es disposa una loggia formada per tres arcs de mig punt, columnes de secció circular i fust estriat i balaustrada.

A la planta baixa d'aquest eix se situa l'accés al pati amb un portal adintel·lat amb reixa metàl·lica.

La resta de la façana ve definida per vans rectangulars no disposats simètricament ja que responen a funcions diferents.

S'utilitza, per tant, en aquesta façana un llenguatge eclèctic on predominen elements del regionalisme i altres de procedència noucentista, com la torre o les impostes.

Entre l'edifici principal i el riu s'afegí un altre cos de planta baixa i només una cruïja coberta a una vessant alineat amb la façana principal, amb tres finestres disposades simètricament en aquesta façana.

A part de la façana principal i la del camí Juanot les altres dues façanes són mitgeres sense gaire possibilitat d'observació actualment.

La façana del pati corresponent al cos d'accés presenta un cos central dividit en quatre parts i amb dos cossos laterals que sobresurten. El cos central presenta quatre finestres aparellades de dues en dues a la planta primera i a la planta baixa el portal més gran d'accés i alguna finestra més.

Pel que fa als materials, és de destacar en aquest conjunt i tenint en compte l'any de construcció, la combinació de materials "moderns" com ara el formigó armat per a l'estructura i la coberta amb la construcció de murs d'una espècie de tapial o compost, una espècie de formigó com molt primitiu fet a base de terra, grava i segurament algun aglomerant com el ciment mallorquí. És a dir, que no només en la composició de la façana sinó fins i tot en l'ús dels materials es pot copsar aquest eclecticisme del que es parlava al descriure l'estil de la façana de la fàbrica. Aquesta fàbrica és una mostra del principi de l'aplicació i experimentació